

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2015. évi 13. levél

► A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara oktatási segédletéből másoltam ki a parlagfű elleni védekezéssel kapcsolatos jogszabályokat. (A fényképekkel ellátott, teljes írást a honlapomra is feltettem.)

„A parlagfű elleni védekezés jogi szabályozása

A parlagfű elleni védekezés fő szabályai a 2008. évi XLVI. törvényben kerültek lefektetésre.

A törvény általános kötelezettségként írja elő, hogy a földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

Ha pedig ezt elmulasztja egyrészt közérdekű védekezést (kényszer-kaszálást) lehet elrendelni, másrészt a földhasználó növényvédelmi bírsággal sújtható. A növényvédelmi bírság minimum tizenötezer, míg maximális összege tizenötmillió forint.

Az eljárás legtöbbször hatósági ellenőrzés során indul, amelyet attól függően, hogy külterületen vagy belterületen kerül rá sor, két külön hatóság végez és némileg eltérőek a szabályok is.

6.1. Parlagfű elleni hatósági tevékenység külterületen

Helyszíni ellenőrzés menete:

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban Tv.) 17. § (4) bekezdése értelmében köteles a földhasználó az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. A helyszíni ellenőrzés elvégzésére külterületen a **körzeti földhivatal** jogosult. A helyszíni ellenőrzésről az ügyfél **előzetes tájékoztatása mellőzhető**.

A földhivatal minden év június 30-át követően hivatalból – ellenőrzési terv alapján –, vagy bejelentés alapján végez helyszíni ellenőrzést a külterületeken. Amennyiben a földhivatal munkatársa a helyszíni ellenőrzés során megállapítja a parlagfű fertőzést, a közérdekű védekezés eljárásához rendszeresített elektronikai eszközzel rögzíti a fertőzött terület főbb töréspontjának koordinátáit és a parlagfű foltra vonatkozó további jellemzőket. A koordinátákat térképre vetítve történik az ingatlan beazonosítása. A földhivatal a helyszínen rögzített adatokat kiegészíti a földhasználóra vonatkozó adatokkal és elektronikus jegyzőkönyv formában továbbítja a növény és talajvédelmi feladatkörükben eljáró megyei kormányhivatalok (a továbbiakban: Kh) részére, amelyek jogosultak a további eljárás lefolytatására.

Az elmúlt években helikopterrel is végeztek a hatóságok helyszíni ellenőrzéseket. Az ellenőrzéseken a földhivatalok és a Kh munkatársai közösen vettek részt. Azonban a repülések megkezdése előtt a sajtón keresztül megtörtént a lakosság tájékoztatása a helyszíni ellenőrzésről, ezzel biztosítva lehetőséget a földhasználóknak, hogy elvégezhesék a parlagfű mentesítést. A helyszíni ellenőrzéseket követően a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően a hatósági eljárások is megindultak.

Közérdekű védekezés elrendelése

Amennyiben a parlagfű elleni védekezési kötelezettségének a földhasználó nem tesz eleget, vagyis az ingatlan legalább virágbimbós fenológiai állapotú parlagfűvel fertőzött, akkor közérdekű védekezést kell elrendelni. A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet [221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet] értelmében a közérdekű védekezést külterületen a Kh rendeli el. A közérdekű védekezést elrendelő határozat hirdetmény útján is nyilvánosságra hozható. Nem kerül sor a közérdekű védekezés elrendelésére abban az esetben, ha az ingatlanon a kultúrnövény tőszáma meghaladja az agronómiaileg indokolt tőszám 50%-át.

Ügyfél értesítése

A közérdekű védekezés elrendelésével párhuzamosan a Kh értesíti az ügyfelet, hogy eljárás indult ellene parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztása miatt, egyben tájékoztatja arról, hogy ügyében 8 napon belül észrevételt tehet.

A közérdekű védekezés végrehajtása

A hatóság által elrendelt közérdekű védekezést a Kh által megbízott vállalkozók végzik. Nem kerül sor a vállalkozó általi parlagfű-mentesítésre, ha az ügyfél időközben maga eleget tesz kötelezettségének.

A növényvédelmi bírság kiszabása

Bírság kiszabására a **Kh jogosult**. A Tv. 60. § (1) bekezdés c) pontja alapján a növényvédelmi bírságot minden esetben ki kell szabni, a hatóságnak e tekintetben nincs mérlegelési lehetősége. A növényvédelmi bírság mértékét az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló **194/2008. (VII. 31.) Korm. rendeletben** foglaltak szerint első sorban a parlagfűvel fertőzött terület mérete és a parlagfűvel való felületi borítottság határozza meg.

Amennyiben 3 éven belül több alkalommal sor kerül egy földhasználóval szemben parlagfű fertőzöttség miatt bírság kiszabására, ez esetben az ismételt kiszabott bírság mértéke már az irányadó bírságtétel másfélszerese.

A közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségek

A közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségeket az ügyfélnek kell megfizetnie. A Kh végzésben állapítja meg az eljárás során felmerült költségeket, melyek magukban foglalják:

- a vállalkozó költségét (ha a közérdekű védekezést végrehajtotta),
- a vállalkozó okafogyottá vált kiszállási költségét (ha az ügyfél elmulasztotta értesíteni a hatóságot, hogy maga elvégezte a védekezést és a vállalkozó kiment a helyszínről),
- az ingatlanügyi hatóságnál felmerült valamennyi költséget,
- a Kh-nak a közérdekű védekezés végrehajtásával kapcsolatban felmerült költségét.

A fellebbezési eljárás

A Kh által első fokon hozott közérdekű védekezést elrendelő határozat, a közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségekről szóló végzés és a növényvédelmi bírság határozat esetében is másodfokon a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósága jár el.

A fellebbezési eljárás díja:

Az első fokú közigazgatási **határozat** elleni fellebbezés jogorvoslati eljárás díja a fellebbezéssel érintett, vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 500 forint, de **legalább 10 000 forint**, legfeljebb 500 000 forint. Az első fokú közigazgatási **végzés** ellen benyújtott fellebbezés jogorvoslati eljárás díja **5 000 forint**.

6.2. Parlagfű elleni hatósági tevékenység belterületen

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban Tv.) 17. § (4) bekezdése értelmében köteles a földhasználó az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. A helyszíni ellenőrzés elvégzését belterületen **az önkormányzat jegyzője** vagy a növény és talajvédelmi feladatkörükben eljáró megyei kormányhivatalok (a továbbiakban: Kh) végzik hivatalból, vagy bejelentés alapján. A helyszíni ellenőrzésről az ügyfél **előzetes tájékoztatása mellőzhető**.

Belterületen, ha az Önkormányzat minősül földhasználónak és nem tesz eleget védekezési kötelezettségének, akkor a területileg illetékes Kh tart helyszíni szemlét, és rendeli el a közérdekű védekezést.

A helyszíni ellenőrzésről minden esetben jegyzőkönyv készül.

Közérdekű védekezés elrendelése

Amennyiben a parlagfű elleni védekezési kötelezettségének a földhasználó nem tesz eleget, vagyis az ingatlan legalább virágbimbós fenológiai állapotú parlagfűvel fertőzött, akkor – a külterületi ingatlanokhoz hasonlóan – közérdekű védekezést kell elrendelni. A parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet [221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet] értelmében a **közérdekű védekezést belterületen a jegyző rendeli el** (önkormányzati kezelésű területen Kh is elrendelheti). A közérdekű védekezést elrendelő határozat hirdetmény útján is nyilvánosságra hozható.

Ügyfél értesítése

A közérdekű védekezés elrendelésével párhuzamosan a jegyző értesíti az ügyfelet, hogy eljárás indult ellene parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztása miatt.

A közérdekű védekezés végrehajtása

A jegyző által elrendelt közérdekű védekezést az általa megbízott vállalkozók végzik. Nem kerül sor a vállalkozó általi parlagfű-mentesítésre, ha az ügyfél időközben maga eleget tesz kötelezettségének.

A közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségek

A közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségeket az ügyfélnek kell megfizetnie. Az önkormányzat jegyzője végzésben állapítja meg az eljárás során felmerült költségeket, melyek magukban foglalják:

- a vállalkozó költségét (ha a közérdekű védekezést végrehajtotta),
- a vállalkozó okafogyottá vált kiszállási költségét (ha az ügyfél elmulasztotta értesíteni a hatóságot, hogy maga elvégezte a védekezést és a vállalkozó kiment a helyszínrre),
- a közérdekű védekezés végrehajtásával kapcsolatban felmerült hivatali költségét.

A növényvédelmi bírság kiszabása

Bírság kiszabására belterület esetében is a **Kh jogosult**, ezért a közérdekű védekezés elrendelését követően az önkormányzat jegyzője az ügyben keletkezett iratokat továbbítja az eljárásra jogosult Kh-nak.

A Kh értesíti az ügyfelet, hogy eljárás indult ellene parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztása miatt, egyben tájékoztatja arról, hogy ügyében 8 napon belül észrevételt tehet.

A Tv. 60. § (1) bekezdés c) pontja alapján a növényvédelmi bírságot minden esetben ki kell szabni, a hatóságnak e tekintetben nincs mérlegelési lehetősége. A növényvédelmi bírság mértékét az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló **194/2008. (VII. 31.) Korm. rendeletben** foglaltak szerint első sorban a parlagfűvel fertőzött terület mérete határozza meg.

Amennyiben 3 éven belül több alkalommal sor kerül egy földhasználóval szemben parlagfű fertőzöttség miatt bírság kiszabására, ez esetben az ismételt kiszabott bírság mértéke már az irányadó bírságtétel másfélszerese.

A fellebbezési eljárás

A jegyző által első fokon hozott közérdekű védekezést elrendelő határozat, illetve a közérdekű védekezéssel kapcsolatban felmerült költségekről szóló végzés esetében másodfokon a Kh jár el.

A Kh által hozott növényvédelmi bírság határozat esetében másodfokon a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatósága jár el.

A fellebbezési eljárás díja

Az első fokú közigazgatási **határozat** elleni fellebbezés jogorvoslati eljárás díja a fellebbezéssel érintett, vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 500 forint, de **legalább 10 000 forint**, legfeljebb 500 000 forint. Az első fokú közigazgatási **végzés** elleni fellebbezés jogorvoslati eljárás díja **5 000 forint**.”

► Az idén nyáron készült fotókon, a **tipikus közterületi előfordulási helyeit** láthatják. Az árokásással megbolygatott gyeptakaróban, a bicikliút vagy a gyalogosjárda szélén a fugában, de a gondozott, öntözött virágágyásban is megtalálják az életfeltételeit.

Budapest, 2015. november 23.

Üdvözlettel:

Zsigó György, NMNK